

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLE
ROOFLIENWAL (Stoenderpoort)
— TONGEREN —
Postbuis N° 2855. — Telefoon 10.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 3,50
Elke regel meer fr. 0,75

In het Land van Gillende en Terreur

EEN FRANSCHE ONDERWIJZERES VERTELT...

Een Fransch periodiek brengt de volende getuigenis van een Fransche onderwijzeres, die van 1913 tot 1937 in Rusland werkzaam was en gehuwd met een Rus. Enkele weken is zij er in geslaagd uit het Rode Rijk te vluchten en de wijk te nemen naar het buitenland.

— Noem mijn naam niet, zeide zij angstig tot den journalist, die haar kwam intoevien. Ik ben niet bang, dat men mij nog iets kunne doen. Maar mijn echtgenoot leeft nog daarginds, veroordeeld en verdwenen; en mijn dochters worden hier. Voor hun lot ben ik wel bevreesd.

— Zijt U dan hier in Frankrijk bang voor de uwen?

— Voor de beamtten van de Leubinkagevangenis bestaan er geen grenzen. Daarna vertelde de ongelukkige mij haar droevig relaas.

Weggevoerd met de « zwarte raaf ».

— Ik ben met een Rus getrouwd zonder afstand te doen van mijn Fransche nationaliteit. Sinds de Revolutie woonden wij in een klein stadje, halfweg tusschen Moskou en Orel. Mijn man, een landbouwkundig ingenieur, was specialist bij het koren-bureau. Hij deed niet aan politiek en was slecht kandidaat voor de communistische partij. Drie maanden geleden kwamen onverwacht politie-beamtten, die hem meenamen naar de zetel van de Gepeo. Men beschuldigde hem van sabotage. En zij brachten hem naar de « zwarte raaf », de gevangeniswagen voor politieke misdadigers. Een keer heb ik hem nog teruggezien, op de binnenplaats van de school, waar de rechtbank zetelde. Hij zat naast drie van zijn kameraden, die eveneens van sabotage beticht werden.

Men vertelde, dat de worm zat in het koren, dat zij onderzocht hadden. Urenlang poogde men bekentnissen uit te lokken. Ik heb het einde der debatten niet af verwacht, maar het zou mij niet verwonderen, als zij tenslotte alles maar hadden toegegeven. Zij zagen er zoo zwak en terneergeslagen uit.

— En de advocaten?

— Mijn echtgenoot had er geen gewild. Waar is het goed voor? Het vonnis staat al geschreven voordat de beschuldigde voor 't gerecht komt. En de advocaat is bang, even bang als de gevangenisbewaker, de griffier, de rechters zelf. Iedereen in Rusland is bang.

Angst en terreur overal ?..

Rusland is tegenwoordig verdeeld in twee kampen: de communisten en... de anderen.

De eersten willen door verklinking en terreur de hegemonie bewaren; de anderen zijn bevreesd, omdat zij het leven er niet bij in willen schieten. Mijn vriend Dombrowski had eens gezegd: « Vroeger leefde men toch beter ». Dat is de enige reden, dat Dombrowski vijf jaar dwangarbeid moest ondergaan in Sibirië. En zoo zijn er duizenden Dombrowski's in het land der Sovjets.

In September 11 heeft de Gepeo in Toela in een enkelen nacht meer dan duizend personen gearresteerd, verdacht van sabotage of contra-revolutionaire denkbeelden.

Iedereen dag haalt de « zwarte raaf » boeren, arbeiders en beamtten weg, uit alle treken van het land.

De armoedige woningen van verdachten worden van boven tot onder overhoop gehaald en doorzocht. De regering neemt de meubelen in beslag, als er tenminste nog meubelen zijn. De bureu nemen het overige mee.

Iedereen morgen staat een groote menigte voor de poorten van de gevangenis. Waar is mijn echtgenoot? Waar is mijn broer? Waar is mijn vader? De portier geeft geen antwoord omdat hij niets weet. Es als hij het weet, zwijgt hij omdat hij bang is.

In de « lichteblinde klok ».

— Wat zeggen de anderen, d.w.z., depepen die niet tot de partij behooren, van de talloze processen tegen de pioniers der revolutie, de vroegere kameraden van Stalin?

— Wat denkt U, dat men ervan kan zeggen? Kan men in Rusland nog wel iets zeggen, dat niet geheel en al « in de lijn » is? Mijn echtgenoot vertelde mij, dat hij in Moskou de oude arische gevangenis van de Gepeo had gezien. Dat was hij de reparatiewerker aan een kornislo, waaraan hij als technicus moest doelen. Hij zag de muur van den waerwanden naar willekeur de licht kon verdunnen. De gevangenis was onder deze bijna lichteblinde

klok tot een dergelijke toestand van gevoelloosheid, dat hij alle bekentnissen doet die men van hem verlangt.

Het rijk der ellende.

— Als specialist verdiende mijn man 550 roebel; daarvan moest een familie van vier menschen gevoed worden.

— Moest dat geld ook dienen voor schoenen en bloeding?

— Daar is een denken meer aan. Schoenen? Een maanl werk zou nog niet voldoende zijn, om vier paar schoenen te koopen.

— Is het waar dat er in Rusland langzaam-erhand een nieuwe bourgeoisie ontstaat?

— Luister! In onze keuken sliep een vrouw, die ternaauwernood aan Sibirië ontsnapt was. Zij verdorde in de fabriek 125 roebel. Haar cheu verdiende 1500 roebel omdat hij lid van de partij was. De dochter van dezen sief ging iederen morgen naar school, bereid van een ander meisje, dat tot taak had de boeken van de deftige juffrouw te dragen.

Ziedaar de jeugd in Sovjet-Rusland. De jongen, die naar school gaat weet niet of zijn vader misschien niet al gefusilleerd is, voor het avond is geworden.

— Wat is er geworden van het geloof in Sovjet-Rusland?

— Het is uitgestorven, minstens naar de uiterlijke verschijningsvormen.

Er zijn bijna geen kerken meer. De kathedraalen zijn grazenolders geworden, clubs, musea of slaapzalen. Wij zelf hebben lan en tijd gewoond in het voor van een oude kerk, die van Catharina de Groot gewijd was.

— En « de hand » die de Communisten naar de Christenen willen « mitteken »?

— Vraag dat maar aan de duizenden « Vorichels »... Vorichel was een onzer vrienden, die verbannen is naar Murmansk, aan de bevoren oever van de Barentzsee, omdat hij in het openbaar het Evangelie had gelezen....

Socialistische verwandheid

TEGEN HET NATIONAAL WERK VAN KINDERWELZIJN.

De socialistten voeren op dit oogenblik een hevige strijd om, volgens hun programma, alles te stateriseren. 't is te zeggen van den Staat afhankelijk te maken, en op onzijdigen voet in te richten.

Thans hebben zij het vooral « smint » op het Nationaal Werk van Kinderwelzijn, opgericht door de organieke wet van 1919, op het stelsel van de geubsidieerde vrijheid, werk dat in ons land een schoone uitbreiding genome heeft, dank in hoofdzaak aan de onbaatzuchtige en offervaardige werking van de katholieken, die zich ter zake met hart en ziel bezorgd hebben gemaakt voor de gezondheid van kind en moeder, aldus het tastbaar bewijs leverende van hun edelmoedigen lever voor het welzijn van ons volk. Dit werk van privaet initiatief verpt van zijne iveraars een opfferende mastenheide en een beblanlooze toewijding. Geen wonder dan ook dat het zijn trouwe werkers hoofdzakelijk onder de katholieken heeft gevonden, die de lichaonlijke gezondheid met het zedelijk welzijn van moeder en kind paren. Het werk voor Kinderwelzijn is thans in nagenoeg de helit van 's lands gemeenten ingericht. Bij zijne oprichting (in 1920 in werking getreden) bedroeg de kindersterfte 10.36 t.h. In 1935 was dit gedaald op 7.72 t.h. De twee laatste jaren duiden nog een merklijke daling der kindersterfte aan. De officiële statistieken van 1937 zijn echter nog niet bekend. Allezins hebben wij alle reuenen om ons te verheugen in deze schoone uitlagen van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn. Dit aktief mag voor het grootste deel toegeschreven worden aan de onverpoosde toewijding van de katholieke werken voor Kinderwelzijn.

Geen subsidies meer.

't is een doorn in den teen van onze tegenstrevers, vooral van de socialistten. Zij zien in dit werk den invloed der katholieken met des te grooter leedwezen groeien, dat zij weten dat de katholieken de zorgen van het lichaam paren met de zorgen van de ziel. Sedert eenigen tijd hebben zij dan ook een geweldigen strijd op gang gezet tegen den grondslag van het Werk, namelijk tegen het stelsel der geubsidieerde vrijheid. Ook de kinderwerken willen zij onsejukker aan den Staat, in afwachting dat zij zooals in Rusland, de kinderen zelf kunnen « etatisieren ». Zij zijn tegenwoordig aangegrepen door den waanzin van de nationalisatie socialistie, etatisatie. Het zijn niet meer de basinsjverheden alleen, die zij op het oog hebben, maar ook de werken voor Kinderwelzijn en medezorg.

Met een onrustwekkend aandringen heeft de « citoyenne » Blume, in een re-

devoering in de Kamer, nog eens den eisch gezegd dat voortaan AL de werken van kindezorg zouden centraliseerd worden in het Nationaal Werk der Kindheid.

« De gezondheid van het kind, zegt zij, moet voor alles gaan. Dat is de eenige zedenleer waarmee rekening dient gehouden. En men mag 's lands middelen niet verspillen uit naam van een andere zedenleer ».

Daar ligt voor de socialistten het half gebonden: hun strijd gaat tegen den katholieken invloed. Daarom willen zij het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn aan het edelmoedig privaet initiatief der katholieken onttrekken, om het te onderjucken aan de doode onzijdigheid van den Staat in een dorre nationalisatie.

Katholieken, opgepast!

Geen katholieke werken meer, geen anderkleurige, alleen het ONZIJDIGE werk, in iedere gemeente, onder het patronaat van het Nationaal Werk der Kindheid in afwachting van direct patronaat van den Staat.

Deze etatische strekking dient krachtadig aan de kaak gesteld en de aandacht der katholieken gaande houden.

Het ware doel is aan de katholieke werken te toelagen te onttrekken, die zij genieten, ten einde al de werken « onzijdig » te maken.

En men weet hoe denkbeeldig die onzijdigheid is en hoe zij op slot van rekening uitkomt ten voordele der doeltellingen en leerstellingen van links.

Die « onzijdige » school is in der waarheid de grootste fopperij die er bestaat. Dat dus de socialistten ook de kinderwerken zouden willen neutraliseren moet ons niet verwonderen. Ten eerste is dit ontwerp in overeenstemming met hunne leus: de Staat meester in en voor alles.

Men weet, bij voorbeeld, hoe de socialistten die onzijdigheid van de school verstaan en hoe zelfs liberalen, die omhankelijk staan van de kosteloosheid, er niet eens meer hunne kinderen darven naar toe sturen.

Ten tweede weten zij heel goed dat die katholieke werken dikwijls veel voorsprijder zijn dan de lunnne.

Voor hen zou de « onzijdigverklaring » nooit een troot offer zijn, terwijl het offer voor de katholieken onmeidig groter zou zijn.

In alle geval doet dit de vrees toenemen dat in den geest van sommige politieke het departement van openbare gezondheid een oorlogstuig moet zijn tegen de private werken en, in 't bijzonder, tegen de werken die het katholiek initiatief tot stand bracht.

Wij herhalen het: Katholieken, opgepast!

KATHOLIEKE EENDRACHT

Het kan niet genoeg herhaald worden: « Katholieken, verenigt U »! Naarmate het staatsleven voortgaat en langzamerwijze zijn invloed op al de uitingen van het openbaar leven doet gelden, onderhouden wij alle dagen welke groote schade er wordt toegebracht aan de hoogste zielebelangen onzer bevolking, door de politieke verdeeldheid der katholieken.

Wij wijzen dan ook met andrang op den oproep der katholieke eendracht, welke « De Waarheid », het finke orgaan der Geloofsverdediging, in zijn nummer van 1 Februari laat weerklanken.

« Wate de zaak niet zoo doodernstrijt, wij zouden geneigd zijn te spottaken, wanneer wij nagaan hoeveel soorten katholieken wij op politiek gebied in ons land tellen. Van conservatieven over democraten, komen wij tot de Dietschen, waarvan de eerste groep ons land wil verdeelen, en de andere het vergroeten. Voegen wij daarbij de raadgevende en kritikerende « klan » van oud-hoogeschoolstudenten of intellectuele stuurliu aan wal, die nooit falen, gezien ze de verantwoordelijke leiding aan anderen laten, en de serie is nagenoeg compleet.

« Potsierlijk is het dan ook in de rangen dezer zoogenaamde « rechtschen » steen en been te hooren klagen over wat zij noemen: het afglijden naar links en het kommunistisch gevaar. Zouden deze lieden niet veel beter doen zich te schamen over de verdeeldheid die zij onder geloofsgenooten hebben bewerkt, met het vaste voornemen hun politiek leven te beteren? »

« Het is onbetwistbaar dat, zoo alle katholieken in België front maken, zij niet alleen de sterkste partij zouden vormen, maar tevens de volstrekte meerderheid zouden benademen in het Parlement, en verworven in de meeste parlementaraden. En afglijding naar links ware dan een utopie.

« Dit jaar krijgen wij weer een kans om onze verloren eenheid te herwinnen en de verchristelijking van het land een finke schrede vooruit te brengen. Zoo wij er prijs op stellen dat ons gemeentelieven

niet worden bezet door linksche bewindvoerders, dan is het geen uur te vroeg, om met man en macht te ijveren voor politieke eensgezindheid onder alle geloovigen.

« Kijken wij intusschen eens naar net Protestantsche Nederland, waar de katholieken, dank zij hun samennoorigheid, het tot de sterkste partij wisten te brengen. Welk een les voor ons ruuende geloofsgenooten in katholiek (?) België ».

Parlementair Nieuws

WIJZIGING IN DE REGERING.

M. Van Isacker, minister van Middenstand en Economische Zaken, heeft zijn ontslag gegeven als Minister en als volksvertegenwoordiger. Hij heeft het ambt aanvaard van ondervoorzitter van den beheraad van de Credietbank voor Handel en Nijverheid.

Zijn plaatsvervangter in de Kamer is M. Van Ham, burgemeester van Duifel. Deze heeft Dinsdag den eed als volksvertegenwoordiger afgelegd.

DE KATHOLIEKEN EN DE BEGROTING VAN VOLKSGEZONDHEID

Verzet tegen de etatisatie en oveltdreven subsidies.

Dinsdag voormiddag heeft de rechterzijde van de Kamer vergaderd, onder voorzitterschap van heer Carton de Wiart.

Bij den aanvang der vergadering werd hulde gebracht aan den heer Van Isacker voor de diensten die hij als kamerlid en minister aan de katholieke zaak bewezen heeft.

Vervolgens werd protest aangeleekend tegen de benoeming van den gewzen socialistischen senator Renier als voorzitter van den Raad van Beheer van de Spaarkas.

Het grootste gedeelte van deze vergadering werd echter ingenomen door algemeene kritiek op de politiek van het departement van Volksgezondheid. Er werd vooral afgetroost tegen de toenemende strekking der etatisatie, tegen den aanleg van sportpleinen, op plaatsen waar deze terreinen overbodig zijn, tegen de weelderige plannen in verband met den aankoop van het meer van Holstede en tegen het bedrag van zeker toelagen voor werken van instellingen, die wel nuttig, maar niet noodig zijn.

Door baron de Kerckhove d'Exaerde werd het voorbeeld aangehaald van het plan der regering om de duinen van Kalmtout af te koopen van de gemeente, samen met 700 Ha. landbouwgronden uit de omgeving van de duinen. Een dertigtal huizen zouden verdwijnen voor den aanleg van dit natuurpark. De heer de Kerckhove wees er op dat de duinen 500 Ha. beslaan, die door iedereen, kunnen bezocht worden. De aankoop door den Staat zou dus alleen overgevolg hebben de eigenaars en het toezicht over de duinen te veranderen en den Staat in de plaats te stellen van de gemeente.

Het zoo miljoenen kosten en praktisch geen gevolgen voor de bevordering van de volksgezondheid vermits de duinen ook thans door talrijke natuurliehebbers worden bezocht.

De onderwijzerswedden.

De commissie voor Openbaar Onderwijs van den Senaat vergaderde woensdag morgen voor het onderzoek van de begroting van Openbaar Onderwijs, in aanwezigheid van Minister Hoste.

De bevolking van de Vlaamsche en Waalsche klassen, de verlenging van den schooltijd, de loonen van het onderwijzend personeel en de toepassing van de taalwet in de Brus elsche agglomeratie werden besproken.

Minister Hoste gaf verschillende verklaringen, en verzekerde o.m. dat in verschillende scholen van de Brusselse agglomeratie, na ruggespraak met den minister, niet minder dan 118 Vlaamsche klassen werden opgericht, in gevallen waar het door de wet vereiste minimum Vlaamsche kinderen niet aanwezig was.

Ondanks de geborte vermindering zijn er in het land 6000 klassen bijgekomen.

Wat de onderwijzerswedden aangaat herinnerde de heer Hoste de verklaring van minister De Man bij de commissie van financiën, namelijk dat een krediet van 40 miljoen zal beschikbaar gesteld worden.

Leest en verspreidt

«DE POSTRIJDER»

het oudste weekblad van Limburg

M. Van Cauwelaert en de kladschilders

Dinsdag had in de Kamer eene interpellatie plaats, betreffende de toepassing der taalwet.

Staatsminister Van Cauwelaert, die tijdens de bespreking het woord voerde, keurde de handelwijze af der zoogenaamde « mannen van de daat », die de Fransche straatboeren overschilderen.

Ziehier hoe M. Van Cauwelaert zich uitdrukte:

« Ik kan niet goedkeuren, dat sommige personen, zelfs als de wet niet toegepast wordt, onwettelijke handelingen plegen en zich zelf recht willen verschaffen. Ik kan niet aannemen dat men Vlaanderen zou willen doen gelooven dat er zoodoende een oplossing zou kunnen gevonden worden; ik aanzie het als een slechte dienst voor de publieke orde.

« Zeze directe politiek is geen goede politiek. Het is niet in de wanorde dat er recht moet geschieden. Dergelijke handelwijze deugt niet.

« Het optreden in de wanorde is een psychologische fout. Ik meen dat deze actie niet bevorderlijk is voor de taalrede in ons land. Ik meen ook dat de huidige beroering niet bevorderlijk is voor de politieke opleiding van de jeugd ».

Dat is de waarheid. Trouwens deze actie moest onvermijdelijk leiden tot het gevolg dat zij nu reeds heeft; dat zij groten overgenomen werd door die elementen, welke het Vlaamsche recht enkel als voorwendsel nemen voor eens propaganda, die vooral tegen de katholieke Vlaamingen is gericht, en tevens beroering in het land werkt.

Opvoeding

DE KUNST VAN VERTELLEN.

Een moeder, die de kunst verstaat om haar kinderen te « vertellen », beschikt over een opvoedingsmiddel van onschatbare waarde.

Hoe vaak gelukt het haar dan niet, de aandacht der kinderen van iets onaangenaams of verdriets af te leiden, door hen een of ander verhaal te vertellen.

Goed vertellen is inderdaad een gave. Hart en zinnen worden in beroering gebracht zonder dat het verstand er schade door ondervindt.

Men behoekt er zich echter niet angstig om te maken, wanneer het kind verhalenjes te hooren krijgt, die de fantasie opwekken en hem in een droomenlandje voeren. Het nu-hier-verstanelijke leven leert hem later de koude werkelijkheid kennen.

De moeder, die vertelt, moet zich in den gedachtengang van het kind kunnen verplaatsen en de stof aan het kinderlijk verstand trachten aan te passen, zonder dat zij in kinderachtig gepraat vervalt; zij zal ook trachten zoveel mogelijk voorbeelden uit het leven aan te halen en trachten er een praktische zedeles bij te brengen.

Niet alle moeders kunnen natuurlijk goed, d.w.z. « boeiend » vertellen, maar toezetter met een dosis goeden wil en een voortdurend oefenen, bereikt men veel.

Wie heeft er dat niet voor? Stelt u zich een regenachtigen dag voor, de kinderen weten niet wat te doen, wanneer dat het tooverwoord weerklinkt « Moeder vertelt », dan zitten ze gauw in een kringetje om u heen en hangen aan uw lippen, omdat het verhaal hen zoo boeit.

Nogmaals, gemakkelijk is het niet, ons gebel in de sfeer van het kind te verplaatsen, vooral als eigen zorken onze gedachten in andere banen leiden, maar zeker is het, dat de kinderen later met liefdevolle zinnen terugdenken aan de uurtjes aan moeders schoot.

De Burgeroorlog in Spanje

Belangrijke overwinning der nationalistten.

De nationalistten hebben een geweldige offensief ontkeend rond Teruel, dat met succes is bekoord geworden. In de provincie Sierra Palomera, zijn al de dorpen, evenals talrijke plaatsen welke de red publickeinen er bouwden, in de handen der nationalistten gevallen.

Deze maakten meer dan 3.000 krijzgevangenen.

Veel oorlogsmateriaal werd door de nationalistten buitgemaakt. Daaronder bevinden zich ongeveer 10 opslagplaatsen van munitie.

Het veroverde gebied beslaat een oppervlakte van 50 op 20 km. en de weg naar Teruel, die het dal van Rio Alfambra volgt, en aldaar de frontlijn vormt, werd op vergebeldene plaatsen door de nationalistten